6-a JARO, N-o 311

LEIPZIG, 18./9.1930

ESPERANTO JE LA SERVO DE L' TUTMONDA PROLETARO

SENNACIULO

OFICIALA ORGANO DE SENNACIECA ASOCIO TUTMONDA
KULTURA KAJ INTERHELPA ORGANIZO DE PROLET-ESPERANTISTOJ

APERAS SEMAJNE | REDAKTEJO: 14, avenue de Corbéra, Paris 12e. — GVIDANTO: E. Lanti. — SIDEJO DE PLENUM-KOMITATO DE SAT: 23, rue Boyer, Paris 20e. — ADMINISTREJO: R. Lerhner, Kolmstrasse 1, Leipzig O 27 (Germanio). | APERAS SEMAJNE

BATALO DE L' KAMPARANOJ EN JAPANIO

La batalo de kamparanoj en Japanio graviĝas pli k pli ĉiujare laŭ sia amplekso k laŭ sia akro. La registara statistiko indikas jenon:

Jaro	nombro de kamparaj konfliktoj	Jaro	nombro de kamparaj konfliktoj
1917	85	1924	1,532
1918	256	1925	2,206
1919	326	1926	2,752
1920	408	1927	2,052
1921	1,680	1928	1,866
1922	1,578	1929	1,014
1923	1,917	(januaro —junio)	

La malpliiĝo en nombro de konfliktoj en jaro 1928 ne signifas plimildiĝon de l' batalo en kamparo. Male, ĝi montras pliakriĝon, ĉar en tiu jaro la registaro aplikis ĝeneralan ĉasadon al komunistoj k donis gravan detruan baton al la kamparanaj organizoj. Cetere, alia statistiko montras, ke okazis en

Jaro	procesoj pri la afero de kultura tero	procento je tutaj konfliktoj
1924	25	1,62%
1925	172	7,80%
1926	316	11,49%
1927	432	21,05%
1928	461	24,71%
1929 (januaro —junio)	343	33,83%

Tiu ĉi fakto instruas al ni, ke antaŭe la plejparto el la kamparaj konfliktoj okazis pri la malpliigo de l' tributdepago *(Kosakurjoo)*, sed lastjare la batalo akiris tute alian, pli akran karakteron, nome temis pri certigo de l' kulturrajto sur la grundo, aŭ — pri ekposedo de l' grundo. Tio signifas, ke en Japanio kamparanoj ekstaris, komence nur por defendi siajn vivkondiĉojn k plibonigi la negocadon — sed nun jam ili devas batali por skui la fundamentan bazon de l' grundposedo de feŭdaj rentuloj.

*

Fakte nun, en japania kamparo, ĉie disvolviĝas laŭlitere sangaj bataloj. En lasta novembro (1929), en norda provinco Akita, centoj da kamparanoj batalis kontraŭ trupoj el policanoj, kiuj defendas la bienposedanton. La kamparanoj, inkluzive la infanoj k virinoj, sin armis per glavoj, ponardegoj, dinamito ktp. Kaj dum tri tagoj ili kontraŭstaris la policajn trupojn post rapide faritaj barikadoj.

En aprilo 1930, 30 kamparanoj de Oobaden en la provinco Niigata furioze atakis la bienposedantojn k detruis iliajn domojn. En majo k junio, kamparanoj el Kurokaŭa en sama provinco ankaŭ sange batalis kontraŭ policaj trupoj. Ĉe Okunoda en la provinco Jamanaŝi, kamparanoj, kiuj perdis siajn parcelojn, furioze sieĝis la bandon de bienestro, kiu forprenis la grundon de la terkulturistoj. La batalo estis akrega k multaj personoj vundiĝis; fine la ruza bienposedanto estis mortigita. Tuj la polico atakis la kamparanan organizon k arestis 200 personojn.

Tiuj okazoj estas nur kelkaj ekzemploj el tre multaj faktoj. Sangverŝado nun fariĝas ordinara afero en la kamparo.

*

La tutmonda ekonomia krizo jam regas tutan socian vivon ankaŭ en Japanio. Gravaj fabrikoj maldungas milojn da laboristoj, k ĉie okazas grandaj strikoj. Inter ili estas notindaj jenaj: Teikoku Lana Teksejo, Tojoo Muslina Teksejo, Nippon Lamia Ŝpinejo, Kangeafuĉi Kotona Ŝpinejo, Tokia Urba Tramo, Hoŝi Medikamenta Fabriko, Ĝenerala Motora Kompanio ktp. Tamen, pli ol en urboj, la ekonomia krizo estas fatala en la kamparo. Tie plej terure sin prezentas la fenomenoj de agrara krizo, la prezo de terkulturaj produktoj pli k pli malaltiĝas, la laborforto de l' kamparanoj k senlaborigitaj laboristoj jam ne povas esti utiligata por produktado. Neniel oni povas progresigi la terkulturan produktmanieron. Tie obstine regas feŭda ekspluatado laŭ intenseca kulturado de malgranda mastrumo. La kamparanoj diligente laboregas, sed la produkto estas malkara, k la tributdepago estas tre alta, krom aliaj impostoj k tre alta procentaĵo je pruntita mono. Tial la kamparanoj ĉiam pli malriĉiĝas k jam preskaŭ bankrotas.

*

Orienta k norda partoj de Japanio estas mondfamaj pro la silka fabrikado. Preskaŭ ĉiuj familioj de kamparanoj sin okupas je silkverma kulturado. Kaj en nuna jaro, la prezo de l' silko tre malaltiĝis (ĝis duono aŭ triono de ordinara jaro). Sekve, la vivo de silkkulturantaj familioj estas efektive mort-mizerega. En Nagano, Jamanaŝi k. a. provincoj oni jam komencis bojkotadon de impostoj, oni ne pagas la moruskampan depagon; preskaŭ ĉie la kamparanoj aranĝas kunvenojn k decidas ĉesigi ĉiuspecajn depagojn.

La filinoj de tiaj familioj ordinare laboras en la silkaj fadenfabrikoj. Tamen en ĉi tiu jaro la fabrikposedantoj ne pagas la tutan salajron. De la lasta januaro de loko al loko okazis manifestacioj de tiuj ŝpinistinoj k

Atentigo!

Pro kulpo de la kompostisto kaj korektisto mankas la subskribo ĉe la fino de la dokumento, kiun ni publikigis sur la unua paĝo en la n-o 310 de "S-ulo". La legantoj bonvolu do aldoni:

Ĝenerala sekretario de C. K. de S. E. U.:
Drezen.

Red. de Sennaciulo.

iliaj familianoj. Nun la ŝpinistina problemo pliakriĝis, ĉar multaj fabrikoj ne plu povas daŭre funkcii; grandskala lokaŭto minacas ilin. Oni diras, ke en la silkdistriktoj povus okazi terura k larĝa tumulto.

*

Krom tiuj ĉi gravaj problemoj, nome tributdepago, agrar-problemo, senlaborulo, silkkulturistoj, impostoj, — estas ankoraŭ pli grava afero, tio estas preparo de l' milito. La nuna reganta klaso rapidas ĉiel disvolvi la tutan nacion en preparado de imperialisma milito. Kaj por tio la kamparo estas tre grava elemento. La plej granda elcento da soldatoj estas rekrutata el la kamparo; tial eduki la tutan kamparanan junularon por reakcia ideo k faŝismo estas nepre necesa tasko de l' nuna registaro. Oni aranĝis tutan sistemon de oficialaj junulasocioj k militdisciplinejoj por junuloj. Krome, pere de la elementaj k metiaj lernejoj oni influas junulojn sange k karne por la monarkio, por la imperiismo. Junulfakoj de kamparanaj sindikatoj k Kontraŭimperiisma Ligo batalis kelkloke kontraŭ tiu militisma manovro.

*

La ĉefaj kamparanaj batalorganizoj estas iliaj sindikatoj. Sed la organizita nombro ne estas sufiĉe granda kompare al la neorganizita. La plej ampleksa k grava sindikato (Zenkoku Noomin Kumiai) unuigas 40 mil familiojn, ĉ. 200 mil personojn. Ĝia organizo troviĝas en preskaŭ ĉiu provinco de Japanio. Ĝi havas apartan junulfakon, kiu komencas vigle mobilizi junajn kamparanojn. Ĝi entenas socialdemokratajn k komunistajn elementojn. Krom tiu sindikato aliaj, pli moderaj organizoj troviĝas en la lando. Revoluciaj kamparanoj havas sian monatan jurnalon ("Nomin-Toso"). Ankaŭ geknabaj organizoj progresas. La infanoj batalas kun siaj gepatroj k gefratoj kontraŭ bienposedantoj k policanoj. Aperas monate "Pionira Standardo" kiel porinfana eldonajo. Abonantoj de la du ĉi tie nomitaj gazetoj tre deziras interkomunikiĝi kun alilandaj kamparanoj k infanoj revoluciemaj.

Laŭ "Scienco Proleta" (n-o 8), Tokio.

MAKEDONIO

Makedono (9951)

De tempo al tempo oni legas en ĵurnaloj pri faroj de makedoniaj revoluciuloj, kiuj agas en serba Makedonio. Mi supozas, ke estos interese por legantoj de "S-ulo" diri ion pri tiu lando. Ĝis la j. 1914 Makedonio estis sub turka jugo. Tiam ĉiuj loĝantoj estis ne tiom premataj kiom nun, ili parolis libere sian lingvon, havis siajn lernejojn, preĝejojn ktp. En la jaro 1914 Bulgario, Serbio k Grekio kuniĝis por batali kontraŭ Turkio k per tio liberigi Makedonion. Kaj efektive, la tri ŝtatoj sukcesis forpeli la turkojn al Stambulo. Tamen la sopiro de Bulgario — liberigi Makedonion k aligi ĝin al si — ne efektiviĝis, ĉar Grekio k Serbio, batalinte kun sama celo, rabis por si la pli grandan parton. Nekontenta pri tio, en 1916 Bulgario aliĝis al Germanio k Aŭstrio-Hungario k deklaris "sanktan" militon al Grekio k Serbio por liberigi la "amatan" landon Makedonio. Helpate de tiuj du ŝtatoj Bulgario sukcesis konkeri tiun landon k tie flirtigi siajn standardojn. Tamen tio ne daŭris longe.

Post fino de l' mondmilito Serbio kiel venkinto ricevis la plej grandan parton de Makedonio, — pli malgrandan oni donis al Grekio k la plej malgrandan al Bulgario. Grekio jam post kelka tempo sukcesis interkonsenti kun Bulgario konvencion pri interŝanĝo de l' loĝantaro. Tiel ĝi malebligis la ekziston de ribeluloj, kiuj nuntempe vagas nur en Makedonio serba, kie la loĝantoj ŝirmas ilin.

Ĉiuj revoluciuloj antaŭ la mondmilito estis unuiĝitaj ĉe Enlanda Makedonia Revolucia Organizo: EMRO. Tamen post la milito ĉe la gvidantoj de l' organizo aperis malkonsentoj koncerne la laborprogramon: unuj proponis teroron al la serba loĝantaro, per kiuj ili atentigis Eŭropon pri si; la ceteraj volis agi laŭ leĝaj manieroj. Post akraj disputoj la organizo disiĝis en du frakciojn. Ĉiu el ambaŭ frakcioj opiniis sin supera k rajta. La plenum-komitato de l' frakcio, celanta leĝan liberigon al Makedonio, ordonis mortpafi la gvidanton de l' kontraŭuloj. Tion oni faris en 1924. Pereis T. Aleksandrov k lin anstataŭis la frivola junulo Iv. Mihailov.

Post tri, kvar jaroj la partio de Iv. Mih. — la terorema frakcio — decidis mortpafi ĉiujn kontraŭulajn gvidantojn. Tio estis plenumita.

Nun la venkinta organizo furiozas en Serbio, subtenate de la tieaj bulgaroj-makedonoj: pontoj estas eksplodigataj, policistoj murdataj. Precipe tiaj agoj pliintensiĝas, kiam inter Bulgario k Serbio okazas iaj konferencoj. Simila afero okazis antaŭ nelonge. Sekve de tio la serba registaro postulis, ke la bulgara registaro fine ekstermu tiun bandon. Respondo estis: nefacila afero. La bulgara registaro timas ekbatali kontraŭ ilin, ĉar tiuj senhejmuloj k eternaj vagantoj sur montpintoj neniel hezitus eĉ pafmortigi la ministrojn. Sed ne nur estas la timo: la registaro ankaŭ *ne deziras* fari ion similan, ĉar dank' al tiuj elementoj en jaro 1923, la 9-an de junio, la faŝistoj sukcesis faligi la terkulturistan registaron k senkapigi proks. 30 000 Komunistojn . . .

Printempe de ĉi tiu jaro el Serbio sukcesis veturi Ĝenevon tri delegitoj de EMRO k prezenti peticion al la Ligo de Nacioj. Dum aŭtuno oni certe pritraktos tiun aferon. Sed jam nun ni povas diri, ke la entrepreno fiaskos; la favorataj ŝtatoj de l' Alianco-Grekio, Serbio — ne konsentos fordoni tiun terrandon por fondo de nova, por ili malamika regno, pro jenaj kaŭzoj: 1. En Makedonio loĝas preskaŭ samkvante serboj, makedonoj-bulgaroj, grekoj. Se la Ligo de Nacioj konsentus fordoni Makedonion al la makedonoj-bulgaroj, tiuj, tute sendube, premos la ceterajn, k trudos al ili sian lingvon, la bulgaran. 2. Neniel estas solvebla la demando pri oficiala lingvo. 3. Eventuala aliĝo, tre facile realigebla, de l' nova ŝtato al ĝia fratino: Bulgario, kiu, grandiĝinte, povus minaci Serbion.

Centoj da miloj da homoj mortis pro "liberigo" al Makedonio, kiuj iris antaŭ ĝian altaron je la devizo: Liberon al la fratoj-makedonoj. Tamen ĝis nun ĝi ne povis esti liberigita. Kaj se la makedonoj iros plue tiun vojon, ili certe neniam atingos sian celon.

Ni, la makedonoj-maldekstruloj jam delonge konas la veran vojon: Soveta Makedonio. Tiuj du vortoj sufiĉas; ili solvas per si mem la demandon pri lingvo, nacieco k libero; k nur tiam la sangaspergita lando ekvidos siajn idojn gajmienaj k esperplenaj.

Postkongresa ekskurso en la anglan "Rivieron"

Invitite de K-dino Sampson veni al Torki (*Torquay*), apudmara banurbo en sudokcidenta Anglio, 320 km de Londono, mi forveturis je 8. aŭgusto, akompanite de K-dino Medland, kiu loĝas ne malproksime de Torki. La vojaĝo estis agrabla, ĉar en Anglio ankaŭ la triaklasaj vagonoj havas remburitajn sidlokojn. La rapidvagonaro bezonas nur 3 horojn 25 min. por trapasi la 320 km. La lasta parto, laŭlonge de maro, montopiedoj k tra tuneloj, estas rava. La edzo de K-dino Medland, lokomotivestro, akceptis min kore en Njŭtn-Abot (*Newton-Abbot*), kie ni elvagoniĝis. Posttagmeze ni veturis al Torki. La urbo kun sia ĉefstrato apudmara aspektas belege. Ĉi tie kreskas palmoj pro la milda klimato. La haveno estas ĉirkaŭita duflanke de montoj; sur la deklivoj ĉarmaj domoj, arboj, montaj urbstratoj, belaj promenejoj. Sur la ĉefa strato triumfarko kun bonven-surskribo. En la domo de K-dino Samps-

on kora estas la akcepto, la filino libertempe ĉeestanta el Parizo, parolas ankaŭ esperanton, sed ne la edzo nek filo. Ankoraŭ kelkajn aliajn esperantistinojn mi renkontis. Ĉi tie la esperanta movado fakte estas gvidata de aktivaj virinoj.

Vespere mi iris kun K-dino Ĝons (*Jones*) al mia dormejo, ekster la urbo sur monto en granda bela ĝardeno. Sur la pordo estas esperante skribite: "Ligna dometo". Ĝi havas 3 ĉambrojn sufiĉe komfortajn, kuirejon, loĝoĉambron kun lito por la patro k dormoĉambron por la patrino. K-dino Ĝons dormis en alia dometo, k mi havis sufiĉe grandan tendon kun bona lito, tablo, apogseĝo, spegulo. Multaj ĉi tie dormas en tendoj pro la mildaj noktoj.

La loĝantoj de l' ligna dometo estas vegetaranoj. La 75-jara patro kondukis min sur la tegmenton de l' dometo, donante al mi lornon por pli bone ĝui la panoramon k la maron. — Posttagmezon ni migris tra la montoj. Ĉie oni vidas la maron laŭlonge de rokoj. Mallarĝaj, krutaj vojoj je la deklivoj. Unuafoje en mia vivo mi naĝis en la maro. Ni preterpasas pajlkovritajn dometojn de bela vilaĝo Kokingtn (*Cockington*), kiuj havas aĝon de 900 jaroj. La ekskursanto trovas en tiaj vilaĝoj multajn teĝardenojn. Bieron oni ne ricevas.

Dum la tagmanĝo ĉe K-dino Sampson (kiu luigas ĉambrojn por gastoj) ni estis tute internacia rondo, k ofte flugis anglaj, francaj, germanaj, rusaj k esperantaj vortoj tra la salono. Sed — rapide venis la adiaŭa horo. Marde mi reveturis Londonon, kie min akceptis K-do Pamphilon.

W. Mersiovski (2977), Leipzig.

LA KLASBATALO TRA LA MONDO

Kiom da sindikate organizitaj laboristoj ekzistas?

La organo de la Amsterdama Sindikat-Internacio donis en n-o 5 resumon pri la sindikatmovado tutmonda. Laŭ tiu ĉi resumo en jaro 1928 ekzistis sindikate organizitaj laboristoj:

en	nombro	elcento
Eŭropo	35 392 681	80,1
Usono	6 947 296	15,7
Aŭstralio	1 018 457	2,3
Azio	742 194	1,7
Afriko	90 497	0,2

Kompare al la jaro 1927 malgrandiĝis la tutnombro de 46 887 060 al 44 190 525. Laŭ sciigo de la IGB (Internacia Sindikat-Asocio) ĉi tiu manko rezultas ĉefe pro la okazaĵoj en Azio. En Eŭropo la tutnombro kompare al 1927 plialtiĝis je 1 455 297. 18 landoj partoprenis la altigon, dum 11 landoj montris malaltiĝon. El Turkio al IGB ne estas konata la membronombro.

Ameriko montras plialtiĝon en Usono, sed en Meksiko malaltiĝon. En Aŭstralio oni notas plialtiĝon. En Azio la efektiva malaltiĝo estas 2 955 606, al kiu ĉefe Ĉinio partoprenas. La malaltiĝo en Afriko sumiĝas je 53 836.

Laŭ la IGB-informoj la nombroj dispartiĝas al diversaj sindikataj tendencoj (dum jaro 1928) jene:

Libersindikatoj (Amsterdam)	19 862 307	en	57 landoj
Komunistaj (Moskvo)	11 706 462	en	29 landoj
Religiaj	2 120 562	en	17 landoj
Sindikatistaj	323 643	en	25 landoj
Diversaj	10 177 107	en	42 landoj

La Amsterdam-aj organizoj en Eŭropo nombras 13 991 143 membrojn, en Usono 5 548 794, en Aŭstralio 50 000, en Azio 227 685, en Afriko 38 885.

La komunistaj organizoj en Eŭropo nombras 11 582 764 (precipe en Sovetio 11 060 000), en Ameriko 46 978, en Azio 74 452 (fine de 1927 2 805 000), en Afriko 3 612, en Aŭstralio 0.

Laŭ I. N. O.

La Lappo-faŝistoj en Finnlando

Kiel ĉie, ankaŭ en Finnlando la kamparanoj formas la reakcian elementon.

Ĉi tie ili nomiĝas *Lappo*. Ilia ĉefsidejo estas en *Oesterbotten*. Estas fanatik-religia movado, kiu ne ĝenas sin uzi la plej terurajn batalilojn. Malaperigo de homoj estas je la tagordo. Eĉ el la parlamento ili forprenis siajn viktimojn k transportigis ilin al la interno de l' lando. La tiea faŝismo, konsistanta el pastroj, bienuloj k fabrikantoj, povis kolekti facile la nekontentajn amasojn, ĉar ankaŭ en Finnlando la mizero estas granda inter la mezkamparanoj. Pro timo je senproprigo ili unuiĝis kontraŭ la revolucia laboristaro k postulas forpelon de l' komunistoj k pendigon de la gvidantoj. Ilia organizo estas forta, ĉar ili unuiĝis kun la reakcia ŝirmligo; ili nombras ĉ. 100 000 armitajn virojn. La registaro interkonsentas kun la "Lappo". Kiam ili en forto de 40 ĝis 50 000 viroj marŝis al la ĉefurbo Helsinki, ĉiuj publikaj konstruoj flagis k la ministroj paroladis. Dum la faŝista parado en Helsinki trifoje delegitoj de la "Lappo" postulis ĉe la administracio de l' popoldomoj (sindikat-domoj) la suprentiron de l' faŝista flago, lastfoje je minaco de detruo. La administracio telefonis al la polico pro helpo, sed tiu respondis, ke ĝi estas senforta kontraŭ la Lappo-anoj k plej bone estus suprentiri la flagon por malebligi la detruon al la domoj. Nun la administracio suprentiris la flagon. Tiu tago estis la plej nigra en la finnlanda laborista movado.

Laboristaro k kamparanoj komprenèble provis ekorganizi la kontraŭstaron k fondi propran ŝirmligon. Sed sciigoj pri la sukceso ankoraŭ mankas.

Laŭ I. N. O.

FAKTOJ K KOMENTOJ

Sekvoj de l' maŝinigo en Usono

Statistikoj indikas, ke en la nuna tempo en Usono unu sola laboristo produktas tiom, kiom 32 laboristoj antaŭ 75 jaroj. Alivorte dirite, viro laboranta hodiaŭ unu horon faras la saman produktlaboron, kiun viro antaŭ 75 jaroj faris dum 32 horoj. Male, la konsumkapablo ne progresis je la sama proporcio. Tiu ĉi malproporciĝo fariĝas ĉiam pli granda.

Kia estas la senpera sekvo de tiu ĉi fenomeno? La konstanta kreskado de l' senlaboreco k, kompreneble, la nekapablo de l' troproduktanta kapitalismo disvendi siajn produktojn, nek sur la propra nek sur fremda merkato.

Sed ĉu ne ekzistas solvo por tiu problemo de laborista vidpunkto? Ho jes: La respondo de l' laboristoj devus esti la tuja postulo je redukto de l' labortempo. Nur laborante kvar horojn tage tra la tuta mondo, la proletaro restarigus normalan mastrumadon, k estus eble kontentigi ĉiujn bezonojn, la plej elementajn k la plej postulemajn. Sed estas kompreneble, ke la ekspluatistoj preferas apliki sian propran "solvon", kiu certigas al ili multmilionan rezerv-armeon el senlaboruloj k aliflanke ne devigas ilin pagi justan kompenson al siaj dungitoj. *P. R.*

Bankoj ordonas al parlamentoj

La konferenco de l' aŭstraliaj ŝtatministroj, raportis la gazetaro je 19. aŭgusto, klopodis malhelpi al la Federacia ĉefministro, s-ro Skeln (*Skullin*) veturi al Anglio por ĉeesti la Imperian Konferencon. Ili insistis, ke dum la nuna financa krizo en Aŭstralio s-ro Skeln devus resti en la lando. S-ro O. Nimajr (*Niemeyer*), de la Banko de Anglio, faris malkaŝe esprimitan analizon pri la financa situacio en Aŭstralio k eldiris gravan averton, antaŭ ol li forlasis la konferencon. La ĉefministroj interkonsentis pri la neceso, ke la nacia elspezo devas esti malpliigata je 30 milionoj da anglaj funtoj (ĉ. 150 mil. da dol.). — Se la bankoj diktas, ŝtatestroj devas humile obei. *Komunikis H. St.*

MI VOLAS SCII...

Oni ja ofte diskutas pri la diversaj regoformoj de l' ŝtatoj. Sed 1. ĉu ja ekzistas precize difinitaj, certaj kompariloj (kiel metro-normo) por precize trakti k kompari, ĉu iu ŝtato estas regata per unu pura (kiel: monarkista, parlamenta, komunista ktp.) regoformo? 2. ĉu iam ekzistis, ekzistas aŭ povos ekzisti ŝtatoj, regataj nur per unu sola pura regoformo? *Latvo.*

*

1. Kiel K-do Lanti povis havigi al si ekz-ojn de "La Kunligilo", pri kiu li parolas en sia artikolo en n-o 307 de "S-ulo"? 2. Ĉu tiu gazeto aŭ bulteno estas abonebla? 3. Kio ĉefe karakterizas tiun organon? *M. M. (102).*

Observoj de Londonano

Transpasante la *Londonan Ponton* (London Bridge), unu el la ĉefaj pontoj en la mondurbego, rilate al trafiko, trans kiun miloj da gelaboristoj devas pasi ĉiutage, irante al k de la laborejo, mi rimarkis kelkajn dekojn da personoj, kiuj rigardis la ŝarĝadon de l' ŝipoj kuŝantaj apud la ponto.

Estas kurioze, kiel allogas homojn la aktiveco de l' havena laboro, kie la vaporŝipoj de fremdaj landoj malŝarĝas komercajon. Legante la nomojn k devenurbojn de l' diversaj ŝipoj — kiu ne povus imagi al si sunbrilajn landojn k interesajn popolojn trans la maro?

Ankaŭ mi haltis ĉe la ponto, k baldaŭ revis pri vojaĝoj pasintaj k estontaj. Sed la unua ŝipo en la vico altiris mian atenton; mi konstatis, ke ĝi estas soveta. Vento forestis; do la ruĝa flago pendis mole k ne estis facile ekkonebla. Du viroj starantaj apud mi diskutis.

— Estas rusa —, diris la unua.

— Ne, estas rumana —, opiniis la dua.

— Ĉu vi ne ekkonas la rusan skribajon? — Mi ne scias, ĉar ankaŭ rumanoj k grekoj uzas similajn literojn, diris la dua.

— Tute ne. Ili similas eble, sed ne estas samaj, diris la unua.

Kaj tiel daŭris la diskuto.

Kia domaĝo, mi pensis, ke sub la rusa skribajo la sovetaj ŝipoj ne montras, latinlitere, nomon k havenurbon. Simile oni nun faras en tielnomataj Irlanda liberŝtato. Ĉie oni vidas sub la irlanda skribajo la anglan transskribon, eĉ ĉe stratnomoj.

USSR konsistas el eble 100 popoloj kun malsamaj lingvoj! Kia bona propagando estus por esperanto, se Sovetio uzus ĝin ne nur por nomoj, sed ankaŭ por komerco k maraj aferoj. Homoj estas imitemaj; certe aliaj sekvus. Antaŭen pioniroj! *7471*

SANKTULO EKSIGITA

Voldo Glazunov (7347)

Mi scias, ke oni kun intereso kaptas ĉiun sciigon pri religiaj aferoj en USSR. Ankoraŭ ne haltis leter-alfluo, en kiu sole oni min demandas: kial estas "pendigita" la episkopo de Voronej, kial murditaj 100 (!) pastroj. Oni petis min respondi per "S-ulo", kion plezure mi faras.

Mi ĝuis legi "novajon" pri nia urbo en kelkaj gazetoj, kiujn alsendis bonvolemaj Gek-doj ... el eksterlando! Tiu "novajo" entenis ne unu elcenton da vero. Mi bedaŭras devi seniluzii igi sensaciemulojn: neniu episkopo en Voronej estis pendigata, nek cent pastroj murdataj. Bedaŭrinde...

Nia urbo famiĝis tra iama Rusio pro sia "sanktulo" Mitrofano. Ĝuste nun proksimiĝas la "respektinda" dato, kiam miloj da pilgrimoj el diversaj partoj de rusa Ortodoksio alvenus por honori lian memoron. Sed ĉi somere ili ne plu venos, ne plu sonoros sonorilegoj, ne plu okazos pompaj kruciroj tra stratoj de nia urbo. Kial?

Bone nutritaj, dikventraj monaĥoj de Voronej-a virmonaĥejo en caraj tempoj anoncis, ke mortinta episkopo Mitrofano, la monaĥejestro, sanktiĝis pro dia volo, k ke lia korpo konserviĝos eterne sen putrado. De tiam radikiĝis en kapoj de malkleraj popolamasoj (precipe kamparanoj) la kredo je sankta k neputrinta korpo de Mitrofano. Ĉiujare somere venis miloj Voronej-on por kisi la randon de "sankta" ĉerko, elspezi lastajn monerojn por diservoj, oferi hejmefaritajn ŝtofojn al pastroj, portantaj la ĉerkon dum kruciro. Tiaj pilgrimadoj daŭris ĝis 1929. Ne necesas diri, ke la urba loĝantaro, laboristaro, partio k liberpensuloj ege indignis kontraŭ la pastra mistifikego. Kaj ĉar ne estis eble fermi la katedralon k ĉesigi la Mitrofan-komedion, la urba aktivularo penis kapti la atenton de l' pilgrimoj per diversaj surstrataj aranĝoj antaŭ la templo: oni kantis, teatroludis, sportis. Ofte grandaj homamasoj plezure ĉirkaŭis improvizitan scenejon k forgesis la preĝojn, rigardante gajajn "blu-ĉemizulojn" (aktorojn).

Sed lastvintre la publika indigno atingis apogeon: preskaŭ ne estis fabriko aŭ oficejo, kie oni ne protestus k postulus de l' landa plenumkomitato fermon al la Mitrofana katedralo k esploron de l' ĉerko. Fine la plenumkomitato sankciis organizadon de komisiono el vilaĝanoj, laboristoj, profesoroj k pastroj por publika malfermo al la ĉerko, kiu dum dekoj da jaroj estis netuŝebla "sanktaĵo".

Mi neniam forgesos tiun frostan vintrotagon, kiam mi ekvidis grandan homamason, ĉe kies antaŭaĵo ruliĝis ŝarĝaŭtomobilo. Sur ĝi staris la prezidanto de l' liberpensula landkomitato, tenante en manoj abomenan kranion k luksan silkokovrilon, brodditan per orŝnuroj.

— Jen neputrinta restajo de l' "sanktulo", li kriis emociite. — Jen abomenaj ostoj kunligitaj per simpla ŝnuro de senhontaj trompuloj! Jen estas vato, kiu servis anstataŭ delonge putrinta ventro!

Sekvis improvizita kunvenego. Mi aŭdis krii indignajn virinojn: Ha, ni malsaĝuloj! Kiun do ni adoris, por kio ni venadis ĉiusomere, difektante nudajn piedojn? La amaso postulis entuziasme fermon ne nur al la katedralo, sed al ĉiuj enurbaj preĝejoj. La prezidanto, simpla laboristo, parolis de l' aŭto... La religiuloj perdos baldaŭ lastajn poziciojn, li certigis, k la lab. potenco bone konas la abomenan rolon de l' religio en batalo kontraŭ USSR. Kaj li daŭrigis: — Nun, Gekdoj, Mitrofano okupos la sole konvenan lokon por li: en la muzeo! Bruege aplaŭdata, la aŭto forruliĝis malrapide.

Tiel pereas la "sanktuloj", tiel oni "persekutas" la religion en Sovetio.

KIEL PAŜAS LA VIVO

La Vojgala regiono de l' Vjatka distrikto (USSR) vivis ĝis la Revolucio trankvilan unuforman vivon. La vilaĝanoj havis tre primitivajn terkulturajn ilojn, laboris kiel bovoj, sin vestis per memfaritaj vestoj, piedvestis sin per bastoŝuoj k vivis en ĉiama bezono k malklero. La Revolucio ekmovis la popolamason. Post la civilmilito la plej progresema parto de la vilaĝanaro komencis plibonigi sian vivon.

Aperis terkulturaj maŝinoj, traktoroj, kino, radio, telefono k eĉ elektrostacio. La loĝantaro unuan fojon en sia vivo ekvidis kinofilmon, elektran lumon k aŭdis paroladon per radio. La vilaĝanoj forjetis siajn primitivajn terkulturilojn k komencis organizi unuiĝojn k kolektivojn, komencis aĉeti maŝinojn k anstataŭ la malmultenspeziga trikampa sistemo ili enkondukis la naŭkampan.

En 1927 estis organizata unua malgranda komunumo "Ruĝa Oktobro". La ĉirkaŭloĝantaj vilaĝanoj ekvidis, ke ili povos loĝi en la komunumo pli bone k komencis amase aniĝi la komunumon k organizi novajn. En la lasta tempo la kolektivmovado komenciĝis en la tuta Vojgala regiono

kun 35 mil loĝantoj. La vilaĝburĝaro ekvidis, ke ĝi perdas sian potencon k satan vivon k komencis superforte agiti kontraŭ la kolektiva vivmaniero, komencis malhelpi la konstruadon de l' nova vivo.

La malriĉularo k la mezvilaĝanaro respondis per la likvidado de la vilaĝburĝaro, tio estas, oni forprenas ĉiujn ekspluatilojn de la burĝaro, ilian brutaron, konstruojn k plugejojn, k transdonas la tuton en la kolektivojn. La loka preĝejo en Vojgali, kiel ejo de malklero, laŭ volo de l' loĝantaro, estas fermita k akomodita por kulturaj bezonoj.

El Vjatko alveturis redaktoroj, kiuj post la 5. februaro (1930) komencis eldoni unuan en la distrikto kolektivistan gazeton "Vojgala Kolektivisto" en kvanto da 2000 ekzempleroj. Tio estas ankoraŭ neniam okazinta fakto, ke ie en kamparana regionloko oni eldonis gazeton.

Tiel malaperas la malnova nekultureco k ĝin anstataŭas la nova kolektiva senklasa vivo.

Sannikov (12 745), USSR.

fantazio eĉ la plej neverŝajna, sed mi tro ofte ĝin imagis, ĉar dum tuta mia vivo mi ne povis esti sen tio k ne pensi pri tio. *Trad. M. Krjukov.*

HOMARO ANSTATAŬ DIO

Dostojevski

Pensiga fragmento el "Neplenaĝulo" — verko de genia malsanulo romanisto-psikologo Dostojevski (1821 ĝis 1881). Liaj romanoj estas abismo da similaj pensoj, duboj k psikologiaĵoj, kiuj kvazaŭ akcesore tuŝas preskaŭ ĉiujn "malbenitajn" problemojn de l' Nuno. — Patro en intima parolado diras al sia "eksterleĝa" filo:

. . . Mi ne povis ne prezenti al mi temp'-al-tempe kiel la homo vivos sen dio k ĉu ĝi estos iam ajn ebla. Koro mia ĉiam decidis, ke ne ebla, tamen kelka periodo sendia estas ebla . . . Mi eĉ ne dubas, ke ĝi venos. Sed tie ĉi mi ĉiam prezentis al mi alian bildon . . .

Mi prezentas al mi, karulo, ke batalo (socia revolucio) jam finiĝis k lukto haltis. Post malbenoj, kotjetoj k fiigaj fajfoj venis trankvilo k homoj restis solaj kiel ili deziris: granda antaŭa ideo (pri dio k senmorteco lasis ilin: granda fonto da fortoj, kiu nutris k varmigis ilin, foriris kiel tiu majesta suno sur bildo de Klod Loren[1] (la patroĵus rakontis sian sonĝon pri ora epoko impresita de la bildo "Asiso k Galateo" en fama Drezden-bildejo). Sed la sunforiro signifis lastan tagon de l' homaro. Kaj homoj subite komprenis, ke ili restis tute solaj k eksentis egan orfecon. Mia kara knabo, mi neniam povis prezenti al mi homojn sendankaj k stultiĝintaj. La orfiĝintaj homoj tuj komencus pli forte k ameme premiĝi unuj al aliaj. Ili kaptus sin reciproke, komprenante, ke nun ili estas ĉio unuj por aliaj! Malaperus granda ideo de senmorteco k necesegus anstataŭi ĝin. Kaj tuta granda troo da antaŭa amo al Tiu, kiu estis Senmorteco, direktiĝus en ĉiuj al naturo, al mondo, al homoj, al ĉiu herbeto. Ili ekamus la teron, la vivon ege, en grado, laŭ kiu ili iom post iom konscius limojn de sia vivdaŭro. Kaj ilia amo estus aparta, ne antaŭa. Ili komencus rimarki k trovi en naturo tiajn fenomenojn k misterojn, kiujn antaŭe ili eĉ ne supozis, ĉar nun ili rigardus ĝin per novaj okuloj, kiel amanto rigardas amatinon. Ili vekiĝus k rapidus kisi unuj la aliajn, rapidante ami, konsciante, ke vivo estas mallonga, ke ĝi estas ĉio, kio restis por ili. Ili laborus unuj por aliaj k ĉiu donus al ĉiuj tutan sian havon k sole pro tio estus feliĉa. Ĉiu infano scius k sentus, ke ĉiu sur la tero por ĝi estas kiel patro aŭ patrino.

"Morgaŭ estos mia lasta tago — pensus ĉiu rigardante subirantan sunon, — mi mortos, sed restos ili ĉiuj k post ili infanoj iliaj". Kaj la penso, ke ili restos same amante k klopodante unuj por aliaj, anstataŭus la penson pri postmorta renkontiĝo. Ho, ili rapidus ami por estingi grandegan sopiron en siaj koroj. Ili estus fieraj k kuraĝaj por si, sed por aliaj fariĝus tremante zorgemaj: ĉiu timegus malzorgi vivon k feliĉon de ĉiuj. Ili fariĝus reciproke delikataj k, kiel infanoj, ne hontus karesi unuj la aliajn. Renkontiĝante ili rigardus sin reciproke per profundaj k sencoplenaj rigardoj k en iliaj okuloj estus amo k sopiro . . .

Karulo mia, — subite kun rideto li rompis sian parolon — ĉio ĉi estas

[1] France: Claude Lorrain.

K-do! Pripensu!

Via klask-do, via amiko en Sovetio ne plu havas la eblon pagi sian abonmonon por ankaŭ estonte povi legi SENNACIULON!

Helpu al li per solidara ago!

Abonu por li nian gazeton, sendante la pagon al ▶ **Administracio de SAT!**

Ora et labora!

(Preĝu k laboru!) Viktor Auburtin

Ekzistas, kiel ĉiu scias, abeloj; ekzistas burdoj k ekzistas vespoj. Tiuj ĉi tri specoj estas tre parencaj unu al la aliaj, sed tamen ĉiu el ili havas sian propran k specialan vivmanieron.

La abelo estas la plej diligenta el la trio. Ĝi eĉ ne permesas al si momenteton da ripozo; ĝi laboras la tutan tagon k fervore liveras la vakson k la mielon, kiujn poste aliaj estaĵoj forprenas de ĝi.

La vespo cetere ankaŭ konstruas sian neston, sed ĉion ĝi plenumas multe pli senzorge k preferas vivi per rabado. La vespo estas kavaliro ĉiam elegante vestita, korsetita k havas flavajn borderaĵojn kiel leŭtenanto el la antaŭmilita tempo.

Rilate al la burdo; ĝi vere estas la vivo-artisto. Kantante ĝi trazumas la tagon, flugas de floro al floro, kiel ĝin donas la sorto k tute ne havas programon; ĝi laboras nenion k tamen bonege vivas.

* * *

Bone, ĉio ĉi estas konata k mi ne rakontas novaĵon. Sed nun amerika zoologisto ekpensis, esplori la spiritajn kapablojn de la tri specoj, mezurante k pesante ties cerbojn k komparante ties perceptokapablojn.

La rezulto estas jena: la plej inteligenta el la tri estas la burdo neniam laboranta. Duavicas la vespo. Sed sur la plej malalta ŝtupo de la inteligento vicas la diligenta abelo, ĝi eĉ preskaŭ ne posedas cerbon.

La abelo estas la bovo por diri ĝin mallonge.

Restas nur esplori, kiel tio estiĝis k kiel ĉio ĉi interdependas. Ĉu la abelo laboradas, ĉar ĝi estas malsaĝa, aŭ ĉu ĝi tiel malsaĝiĝis pro la troa laborado?

* * *

Sed pro dio, karaj, esperemaj, junaj homoj, legante tion evitu fari konjektojn je homaj cirkonstancoj. Por la homo validas la sankta fundamenta leĝo, ke li surteriĝis, por labori de mateno ĝis vespero, por zorgi pri siaj infanoj, kiuj siavice same devos zorgi pri siaj infanoj k laboradi de mateno ĝis vespero.

Se nin foje atakus dubemo, se ni foje ekpensus, ke tiu ĉi leĝo fakte estas trompego, tiam ja la tuta socia ordo renversiĝus.

Kaj certe estus tre domaĝe por la tuta socia ordo, se ĝi foje renversiĝus, ĉu ne?

El "Welt am Sonntag" ("Mondo je Dimanĉo"), München, n-o 33, 17. 8. 30.

Esperantigis: Milok Centdek.

TRA ESPERANTIO

INTER NI

Lastan semajnon ni vidis, ke estas sufiĉe malfacile doni tute precizan sencon al komunlingvaj vortoj. Ilian signifon ja plej ofte donas la tuta frazo: k eĉ frazo ne povas esti tute ĝuste komprenata ekster sia kunteksto mem.

Oni devas ankaŭ noti, ke la tono, laŭ kiu estas elparolata vorto, povas ŝanĝi ĝian signifon. Kiuj ĉeestis nian X-an Kongreson, tiuj povis rimarki tion ĉe aŭdo de l' vorto "renegato". Ĝi ne estas insulta laŭ vortara difino. Ĉiuj homoj iel pli malpli estas "renegatoj". Tamen ne povas esti dubo, ke kiam partiano nomas ekspartianon "renegato", la tono de lia voĉo metas insultan signifon en la vorton.

Kaj se oni volus pedante diserti, estus facile montri, ke por kompreni ĝuste la sencon de vortoj, la signifon de frazoj k tekstoj, necesas koni la tempon, kondiĉojn k cirkonstancojn, en kiuj ili aperis. Tio eĉ naskiĝis esplormetodon pri tekstoj, kiun oni nomas ekzegezo.

La legantoj ne timu: mi ne intencas fuŝi ĉi tiun rubrikon per ia provo ekzegezumi... Necesas tamen klarigi la signifon de kelkaj vortoj, komune uzataj en niaj rondoj, ĉar estas evidente, ke ili estas diverssence komprenataj.

Kion signifas la vorto s e n n a c i e c a? Ĉu ĝi estas adekvata al nia organizo? La radiko de l' vorto estas n a c i. Al tiu radiko oni aldonis la prefikson s e n k la sufikson e c. La kuniĝo de tiuj tri elementoj povas signifi nur, ke la objekto aŭ persono, al kiu rilatas la vorto, estas senigita je nacieca karaktero. Nia organizo per sia strukturo, kiu ignoras la naciojn, per la lingvo uzata de la membroj havas nedubeble tian karakteron. Sekve la vorto s e n n a c i e c a tiakaze estas tute taŭga k konforma.

La saman rezonadon oni povas fari pri la vorto s e n n a c i u l o. Se oni pensas pri persono, oni prezentas al si iun, kiu ne apartenas al iu ajn nacio. Post la mondmilito, en la centro de Eŭropo, kreiĝis multaj tiaj uloj, kiujn neniu nacio aŭ ŝtato volas akcepti kiel anojn. Cetere jam de jarcentoj milionoj da hebreoj disaj en la tuta mondo povas esti konsiderataj kiel "sennaciuloj". Multaj el ili tamen sopiras al restarigo de hebrea nacio k sekve ili ne estas — — — sennaciecanoj.

Nia semajna organo estas konforme nomata, tial ke ĝi ne apartenas al iu ajn nacia organizo, tial ke la lingvo, per kiu ĝi estas redaktata, ne estas nacia...

Nu! gazeto ne estas persono, eble rimarkigos iu. Fakte ne, k por pravigi al si tian titolon, oni devas scii, ke la vortoj estas ankaŭ uzataj metafore. Se nia organo nomiĝus K o m u n i s t o aŭ S o c i a l i s t o, la sama rimarko povus esti farata.

Sed sur la paĝoj de S e n n a c i u l o oni povis kelkfoje legi pri s e n n a c i i s m o k kelkiuj erare konkludis el tio, ke nia organo havas kiel programon disvastigi tiun i s m o n. Oni ne devas samigi la sencon de la terminoj "sennacieco" k "sennaciismo": la unua rilatas al fakto, al stato; la dua montras klare, ke temas pri iu sistemo aŭ doktrino. Se nia Asocio havus kiel programon disvastigi s e n n a c i i s m o n, ĝia titolo ne estus konforma; ni devus ŝanĝi la vorton "sennacieca" je s e n n a c i i s m a k Sennaciulo devus fariĝi: S e n n a c i i s t o.

Mi profitu la okazon por denove rimarkigi, ke la sennaciistoj havas, kompreneble, la rajton defendi sian ismon sur la paĝoj de nia... s e n i s m a gazeto.

— Ho, ho! jen bela kontraŭdiro, sendube diros iu disputema leganto. Ne povas logike esti permesate pridiskuti diversajn ismojn en "senisma" gazeto...

— Trafe; ni do diru, ke "S-ulo" estas kelkisma — aŭ unuisma, se oni interkonsentas, ke la termino socialismo entenas en sia ĝenerala senco diversajn ismojn, nome: anarkismo, komunismo, sindikatismo, materialismo, idealismo...

Ha! kompatindaj vortaristoj...

E. L.

KOMUNIKO
DE LA PLENUM-KOMITATO DE SAT

Elekto de nova Kontrol-Komitato

La Kongreso, de l' ĝisnuna Kontrol-Komitato, komisiis la Bruselan SAT-anaron elekti novan K. K. Laŭ tiu deziro la Bruselaj membroj, en kunveno de 14. aŭg., vizitita de 28 SAT-anoj el 39, elektis jenajn K-dojn: *M. v. Aelst* (155), membro de Social-dem. Partio, *H. Jeanneret* (3012), membro de Kom. Partio, *L. Bergiers* (630), senpartiulo. Voĉdonis por: 24, kontraŭ: 1, sin detenis: 3 K-doj. K-do Bergiers estas sekretario. K-do Lerhner, Plenumkomitatano, Leipzig, kontrole ĉeestis la kunsidon. La elekto, farita regule k konforme al la kondiĉoj de l' Regularo por funkciado de K. K., estas do jam nun valida.

Posedantoj de SAT-akcioj en Sovetio

bonvolu noti, ke ni decidis, por iomete malgrandigi la ŝuldon de CK de SEU al nia Asocio, konsili al vi repostuli la monvaloron por tiuj akcioj, kiujn vi siatempe aĉetis pere de CK de SEU, — plus rentumo! — ĉe tiu instanco. La Administracio de SAT ne plu akceptas akciojn el Sovetio kiel pagon. Repageblaj estas tiuj akcioj nur ĉe CK de SEU en Moskvo, almenaŭ ĝis restarigo de normalaj monrilatoj kun Sovetio. *Direkcio de SAT.*

AL K-DOJ KOMPARTIANOJ!

En la lasta n-o de "S-ulo" vi povis legi mian nomon inter tiuj de la aliaj Direkcianoj. Pro tio, ke ĝis nun mi preskaŭ ĉiam opoziciis, laŭ la instrukcioj de nia Frakcio, mi ŝuldas al vi klarigojn. La lasta elpaŝo de la CK de SEU k de K-doj Bässler k Richter malfermis miajn okulojn. Sendube mi ofte rimarkis strangaĵojn en la agado de nia Frakcio. Mi eĉ neniam povis precize ekscii, kiel estis elektita ĝia estraro, de kiuj ĝi tenas sian mandaton ktp. Mi tamen sentis min ligita de la partia disciplino, kvankam mi bone sciis, ke fakte nia Frakcio ne estas oficiale agnoskita de la respondecaj Partiaj Instancoj. Almenaŭ mi opinias necese deklari ĉi tie, ke ĉiam mi kontraŭstaris al tio, ke nia opozicio minacu la unuecon de SAT. Tial mi senhezite aliĝis al la vidpunkto de la aliaj Direkcianoj ĉe la konstato, ke oni volas skismigi nian movadon. Mi estas certa, ke multaj aliaj Kompartianoj ankaŭ malaprobos la skisman agadon de K-doj, kiuj fakte malutilas ne nur al SAT, sed ankaŭ al la komunismo k Sovetio. L. Glodo.

Radio-aŭskultantoj! Radio-amatoroj!

La Radio-sendejo en Ĥarkovo, ukrainia ĉefurbo, ekde aŭgusto dissendas semajnan esp. "Radio-Revuon" (Tra Sovetio) je novaj horo k ondlongo (Horo: 21.15 h. laŭ MET; ondlongo: 938 m). Jen programo de l' venontaj disaŭdigoj:

20. IX.: Socialistaj urboj fondotaj en Ukrainio (la Granda Zaporijja, Nova Ĥarkovo, la 13 urboj de l' Donecbaseno).

27. IX.: Junulara movado. Internaciaj edukado k koresp-ado en la ukrain. lab. junularo.

Skribu pri la aŭdeblo k viaj deziroj k sugestoj rilate la dissendojn al: Redakcia Radio-Presy, Sovet-Placo, *Ĥarkov*, USSR.

EL LA ADMINISTREJO

Tre grava por ĉiu aktiva membro de SAT!

En n-o 251 de "S-ulo" estis propono n-o 27 al la 9-a SAT-Kongreso, kiu estis akceptata de la kongresanaro. En la tempo de januaro 1930 ĝis 15. aprilo 1930 okazis la referendumo pri tri proponoj, interalie ankaŭ pri la supre citita propono, kiu estas akceptita de la membraro kun 964 kontraŭ 429 voĉdonoj. Sekve ĉi tiu propono tekstas: (Ĉiuj *aktivaj* membroj de SAT devas...) *b) aboni al "Sennaciulo", escepte kiam pluraj samfamilianoj estas membroj de SAT. Membroj, kiuj aliĝas aŭ rekotizas sen abono al "Sennaciulo", estas konsiderataj nur kiel pasivaj membroj. K-doj, kiuj estas en mizera stato, laŭ la propono de Peranto aŭ Grupo, estas esceptataj.* — Ni ripetas, ke en SAT ekzistas a) aktivaj k b) pasivaj membroj. Ĉe la pasivaj membroj nenio ŝanĝiĝas. Alia afero estas pri la aktivaj. Por ili ni publikigas ĉi tie la novan tarifaron. Bonvolu atente legi ĝin, aktivaj membroj, por eviti nenecesan korespondadon.

LANDO	Aliĝmono al SAT	Kotizo por: a) aktiva	Kotizo por: b) pasiva	Jarabono al: Sennaciulo	Jarabono al: La Nova Epoko	por membroj	Senn. Ped. Revuo
Argentino, pes.	0,40	6,50	1,90	6,—	3,—	2,—	La jara abono al ĉi tiu revuo estas la duono de la jara abono al "LNE"
Aŭstrio, ŝil.	0,50	13,—	3,75	12,—	5,—	4,—	
Belgio, belg.	0,50	13,—	3,—	12,—	4,—	3,—	
Brazilio, milr.	1,—	20,—	5,—	18,—	7,—	5,—	
Britio, ŝil.	0,50	10,50	3,—	9,—	4,—	3,—	
Bulgario, lev.	10,—	260,—	65,—	250,—	150,—	100,—	
Ĉeĥoslovakio, kr.	3,—	65,—	15,—	60,—	25,—	20,—	
Danio, kr.	0,50	10,—	2,50	10,—	4,—	3,—	
Estonio, kr.	0,25	8,50	1,80	8,—	3,—	2,50	
Finnlando, mk.	4,—	85,—	18,—	80,—	30,—	25,—	
Francio, fr.	2,50	45,—	12,50	40,—	18,—	15,—	
Germanio, mk.	0,50	10,50	2,50	9,—	4,—	3,—	
Hispanio, pes.*							
Hungario, peng.	0,50	10,50	2,50	10,—	5,—	4,—	
Japanio, jen.	0,40	6,—	2,—	5,—	2,50	2,—	
Jugoslavio, din.	6,—	130,—	60,—	120,—	45,—	40,—	
Latvio, lat.	0,50	12,—	2,50	10,—	4,—	3,—	
Litovio, lid.	1,—	20,—	5,—	18,—	8,—	6,—	
Nederlando, guld.	0,30	6,50	1,60	6,—	2,50	2,—	
Norvegio, kr.	0,50	10,—	2,50	9,—	4,—	3,—	
Polio, zlot.	0,80	16,—	4,—	15,—	7,—	5,—	
Portugalio, esk.	2,—	45,—	10,—	40,—	15,—	12,—	
Rumanio, lej.	15,—	360,—	65,—	350,—	150,—	120,—	
Sovetio, rubl.	0,25	5,25	1,25	4,50	2,—	1,50	
Svedio, kr.	0,50	10,—	2,50	9,—	4,—	3,—	
Svisio, fr.	0,60	13,—	3,—	12,—	5,—	4,—	
Usono, dol.	0,25	3,25	1,25	2,50	1,50	1,—	

Ĉiuj ne cititaj landoj pagu laŭ la tarifo por Germanio.

* Pro inflacio ni petas pagi laŭ la franca tarifo.

Rilate la membrolibretojn ni decidis lasi ilin, kiaj ili nun estas, por ke ĉiu pasiva membro povu fariĝi aktiva en iu ajn jaro. Sed la vorto "aktiva" sur la unua paĝo de la membrolibreto nun havas nenian valoron. Por *aktivaj* membroj en 1931 ni eldonos apartajn kotizmarkojn, kiujn ricevos nur ĉi tiuj K-doj. Resume, pasivaj k aktivaj membroj havos la saman membrokarton, tamen la atesto pri "aktiva membreco" estas signata per speciala kotizmarko.

Por simpligi la adm. laborojn en ĉi tiu afero ni petas niajn aktivajn membrojn pagi per unu fojo la jaran kotizon. Al Gek-doj, kiuj nur poparte pagos siajn jarajn kotizojn, ni atentigas, ke la kotizmarko estas liverata nur kiam la finpago okazis, tio estas post pago de la tuta kotizo.

TRA LA MOVADO

KRONIKO

ĈEĤOSLOVAKIO. Je la lab. gimnastfesto en Aŭsig (4.—6. julio) partoprenis proks. 50 esp-istoj. Estis videbla esp. stando, en kiu bedaŭrinde, krom "S-ulo", ne estis videbla SAT-literaturo. Pro manko de organizado la propagando estis nesufiĉa. — *SOVETIO. Sumi* (Ukrainio). Dum julio K-do Lingel lekciis 22-foje pri esp-o en lokaj kluboj k oficejoj. — *Rjazan* (RSFSR). Dum aŭgusto K-do Lingel lekciis 15-foje en lokaj kluboj, oficejoj k metiejoj pri esp-o. (5087.) — *SVEDIO. Skoghall.* Pasintan studsezonon okazis 3 kursoj kun 24 lernantoj. Rezultoj kontentigaj. Laŭ propono de K-doj Aldrin, Stjernlov k Larsson la Paperlaborista distriktkonferenco de Varmland la 17. aŭg. decidis unuanime donaci 500 sv. kronojn por funkciigo de esp. kursoj inter la membraro. Ĝin prizorgos la loka esp. klubo. (La konferencon partoprenis 56 delegitoj; al la distrikto apartenas 4300 membroj en 28 sindikatoj.)

ĈE LA NEŬTRALULOJ

Sennaciulo — organo de l' Soveta Registaro! En longa propaganda artikolo aperinta en la Pariza gazeto "Dimanche Illustré" (*Ilustrita Dimanĉo*), 24. 8. 30, ni legas: "...La Soveta Registaro bone komprenis ĝin (t. e. la utilon de esp-o; Red.), kiu dediĉis 3 poŝtmarkojn por honori Zamenhof k kiu ekprenis esp-on kiel rimedon de internacia propagando. Ĝi havas semajnan revuon *Sennaciulo*, kiu predikas la bolŝevistan evangelion tra la mondo..."

*

En la *Somera Universitato*, kiu okazis ĉe la 22-a Universala Kongreso de Esperanto en Oksfordo, aŭdiĝis paroladoj de s-ro Bennemann (Leipzig) pri "La nekonata Mozart" (kun muziko), prof. Collinson (Anglio) pri "Internacieco en la vortaro de konstruita lingvo; ĝiaj utiloj k limoj", prof. Cart (Parizo) pri "Evoluo en la lingvoj", prof. Migliorini (Romo) pri "La elementoj de la eŭropa vortrezoro" k d-ro Kalocsay (Budapest) pri "Evoluo de la poezia lingvo esperanto".

*

La 1-a Kongreso de Germana Intersteno-Asocio, kiu okazis komence de aŭgusto en Karlsruhe (ĝi cetere sendis saluton al la X-a SAT-Kongreso) okupis sin ankaŭ pri la temo "Esperanto k Intersteno", k la elpensinto, Kunovski, mem pledis por internacia lingvo.

RECENZEJO

Duope ricevitajn verkojn ni recenzas, unuope ricevitajn ni nur mencias.

Tiel estis en la jaro 1915. Eld. Ivanovo-Voznesenska Urba Soveto k Komfrakcio de SEU. "Komunista Biblioteko". Moskvo 1930. Formato 11,5×16 cm. 23 pĝ. Prezo: 10 kop. (0.20 mk. g.). Havebla ĉe Adm. de SAT.

Estas raporto pri la mortpafado al strikantaj tekslaboristoj en Ivanovo-Voznesensk dum la militjaro 1915, okaze de manifestacio. 30 mortigitoj k 53 vunditoj estis la rezulto de oficira pafordono. Sur pĝ. 21 estas nekonataj vortoj '"priteantis" (ĉu preseraro?) k "buro" (ĉu = oficejo, fr., g., a.: "bureau"?).

La Ekonomiaj Kaŭzoj de Milito k de Industria Malbonstato. Eld. Internacia Unuiĝo por Tervaloro-Impostado k Libera Komerco, 11, Tothill Street, *London S. W. 1.* El angla trad. *O. M. Wihl.* 8 pĝ. Form. 14×20 cm. Prezo: 2 pencoj.

La broŝureto entenas tekston de argumento, kiun la nomita Unuiĝo prezentis al la Tutmonda Ekonomia Konferenco de la Ligo de Nacioj en majo 1927. Esence ĝi postulas, por plibonigi la ekonomian staton de l' popoloj, 1. bone fonditan fiskan sistemon, 2. forigon de baroj kontraŭ la interŝanĝo, precipe (impost)tarifoj k 3. plimultigon de la okazoj produkti riĉaĵojn.

Lakŝmisvar Sinha, "Kaj ĉio restas penso sed ne faro". Pri interkompreno k homara frateco. Eld. Eldona Societo Esperanto, *Stockholm.* Form. 12×19 cm. 15 pĝ. Prezo: 0.50 sv. kr.

Belaj vortoj de entuziasma internaciisto, alvokoj al la pacamantoj zorgi pri harmonia kunlaborado inter Eŭropo k Azio. Post la konstato, ke "milspecaj komunaj interesoj kreiĝis inter la homaro" k "ĉiuj aĵoj, la produktajoj de la moderna scienco k moderna scio kiel glitbobeno kunteksis ĉiujn partojn de la mondo k faris unuiĝon" (pĝ. 5), li formulas la liaopinie plej gravan demandon tiel: "kiamaniere povi kapabligi sin mem por krei bonvolon inter la mondfamilianoj, de individuoj, nacioj, rasoj, por vivi kune ne detruante unu la alian?" (pĝ. 7) k pli poste li asertas: "La mondo estus pli malriĉa k malpli dezirinda loko por vivi, se estus nur unu raso k unu civilizacio" (pĝ. 8). Lingvo, stilo k preso estas bonaj. *N. B.*

Oficiala Bulteno de la Esperantista Akademio. Paris, Esp-ista Centra Librejo 51 rue de Clichy. (Kajero III, junio 1930.) Form. 15×23 cm. 32 pĝ. Prezo: 1 sv. fk.

La kajero entenas raportojn de l' Direktoroj de la diversaj akademiaj Sekcioj, i. a. raporteton de s-o Grosjean-Maupin pri la laboro por "Plena Vortaro". Ne menciitaj estas la "Lingvaj Respondoj", kiuj aperis lastatempe en "S-ulo", dum tiuj el aliaj gazetoj trovis mencion!

NIA POŜTO ◆

13065. — Ni uzos vian artikolon; pri la alia manuskripto de vi aludita nenio estas de ni konata. *Red.*

2105. — Okaze forkalkulu 0,40 mk. g., tiu estis burokratulo.

6243. — Via jarl. revenis. Se vi ne citas vian adr. ni ne povas ĝin sendi. Repostulu vian monon de CK SEU.

16 785. — Via anonco kostas 0,80 mk. Tiu ĉi kondiĉo ne plu validas. *Adm.*

KORESPONDADO

Unu enpreso: Simpla trilinia anonco kostas 0.80 mk. g., ĉiu plia linio 0.50 mk. Ni nur akceptas anoncojn kun samtempa pago. L = letero, PK = poŝtkarto, PI = poŝtkartoj ilustritaj, PM = poŝtmarkoj, bfl. = poŝtmarko sur bildflanko, kĉl = kun ĉiuj landoj, esp-aĵo = esperantaĵo. Ĉiuj petantoj pri korespondado havas la devon, nepre respondi almenaŭ unu fojon al ĉiuj petoj koncernantaj la fakon, por kiu ili sin enskribigis.

AŬSTRIO

K-do J. Pichler, Bezirkskonsum, *Donawitz,* n-o 21-a, kĉl, L, PK, PI.

FINNLANDO

Jenaj K-doj dez. koresp. kĉl, L, PI: Paul Aalto, Raastuvank, 43, *Vaasa.* Toivo Suoja, Tiitit, tie 6, Vetok, *Vaasa.* A. *Pitkàmàki,* Tiititi, tie 4, Vetok, *Vaasa.*

GERMANIO

— Ĉelo de ŝumaŝin-fabriko koresp. pri ĉ. temoj kĉl. Adr. Willi Alt, Damaschke-Anger-Str. 94, *Frankfurt am Main, 21.*

K-do Erich Kutscher, Färbergasse, 5, *Wurzen/Sa.,* interŝ. PM, kĉl.

K-do Martin Barche (20 j.), Trötzschelstr. 1, *Leipzig, N 24,* kĉl, pri ĉ. temoj, PK, PI, bfl. Resp. garant.

— 2 K-doj koresp. kĉl pri div. temoj, L, PI. Resp. garantiata. Adr.: Paul Wilde, Steinweg 4, *Rüsselsheim a./M.*

K-do Friedrich Giefer, Eintrachtstr. 23, *Mayen/Rhld.,* serioze koresp. kun socialdemokrataj K-d(in)oj progresintaj, L, PK, PI, kĉl.

PAUL FRUICTIER
Kompleta Gramatiko kaj Vortfarado de Esperanto
reviziita k kompletigita de S. Grenkamp-Kornfeld
200-paĝa. Form. 15,5\23,5 cm.
La plej ampleksa k plej malkara el la esp. gramatikoj.
Prezo 5 sv. fk., kartonite: 6,50 sv. fk.
Havebla ĉe: Administracio de SAT, Colmstr. 1, Leipzig 0 27.

K-do Fritz Knublauch, Derendorfer Str. 53, *Düsseldorf,* kĉl, interŝ. PM kontraŭ il. gaz., il. PK.

HISPANIO

K-do Rosendo Bonás, Str. Gignás, 10, 3°, *Barcelona,* PM, 50 aŭ 100 pecojn, kĉl.

K-do Martin Manuel, Santa M-a de la Cabeza 41, moderno, Madrid — 7. L, PK, PI, kĉl, pri ĉ. temoj.

K-do Esteban Casacuberta, str. Leonor de Moncada 72, *Sabadell,* kĉl, pri ĉ. temoj. Resp. garantiata.

JARABONO
por membroj . . . 8 mk. g.
por nemembroj . . 9 mk. g.
Ankaŭ ¼-jare abonebla!

LITOVIO

K-do Rafael Zakaŝansky, Tilzes, 240, *Ŝiauliai,* interŝ. portretojn kun gesamideanoj kĉl, lit., PM sendas kontraŭ div. fotoj.

NEDERLANDO

K-do J. A. Timmers (stukisto), Hasebroekstraat 51, *Den Haag,* serioze koresp. pri ĉ. temoj, kĉl, L, PK, PI.

K-do Josefo Wieser sciigas siajn gekoresp-antojn, ke li pro forvojaĝo devas intermiti la koresp-adon k petas pardonon.

ALVOKO! ★

LEA- kaj SAT-grupo de Saarbrücken, centra urbo de Saar-regiono okazigas fine de sept. varbaranĝon kun ekspozicio. Sendu tuj amase individuajn aŭ kolektivajn P, L, gazetojn k ĉian esp. materialon. Kunhelpu konvinki la laboristaron ĉi tie, montru vian internacian volon. Ĉiun sendinton ni dankos. Adr.: K-dino Otti Grimm, SAARBRÜCKEN 3, Sudweilerstr. 18, (Saarlando)

Esperantistoj ĉiulandaj, sendu espaĵojn k materialon por nia ekspozicio, kiu okazos de 22. ĝis 26. septembro 1930. *Harlema Esperanto - Grupo.* Adr.: K-dino L. J. Wildeboer, Kastanjestraat 3, *Haarlem.*

NORVEGIO

K-do A. Magnusson, Eriks gt. 17, 2 opg. III., *Oslo,* kun tekslaboristoj, L, PK.

K-do Willy Malm, Steenstrups gt. 19, *Oslo,* kĉl. Gek-doj.

POLIO

K-do Pasmanik, ul. Nowomiejska. 26, *Lodz,* kĉl, PI.

— Grupo el 10 lab. esp-istoj koresp. kĉl pri ĉ. temoj, nur L, pref. kun malproks. landoj. Skribu detale! Resp. garantiata. Adr.: K-do I. Majroviĉ, ul. Brzezinska 17, *Lodz.*

SVEDIO

K-do Hjalmar Lindberg, Eriksgatan 21, *Landskrona,* interŝ. esp. k il. gazetojn.

ENHAVO

Presejo: Peuvag, Druckerei-Filiale Leipzig (Germanio)